

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-92/19-E

Název	Mateřská škola ČTYŘLÍSTEK, Žamberk
Sídlo	Tylova 1244, 564 01 Žamberk
E-mail	ctyrlistek.zamberk@tiscali.cz
IČ	75017377
Identifikátor	600103935
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Iva Pražáková
Zřizovatel	město Žamberk
Místo inspekční činnosti	Tylova 1244, 564 01 Žamberk
Termín inspekční činnosti	20. až 22. 2. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti provedené podle § 174 odst. 2 písm. b) až c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, včetně hodnocení naplňování školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Charakteristika

Mateřská škola ČTYŘLÍSTEK Žamberk (dále škola) poskytuje vzdělávání a školské služby v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení. Vzdělávání je realizováno ve čtyřech věkově smíšených třídách. Provoz školy je celodenní od 6:30 do 16:30 hodin.

V době inspekční činnosti škola evidovala 95 dětí. Z celkového počtu byly čtyři děti se speciálními vzdělávacími potřebami, 28 dětí v povinném předškolním vzdělávání, z toho jedno mělo odklad povinné školní docházky o jeden rok. K předškolnímu vzdělávání jsou přijímány také děti mladší tří let.

Díličí informace o činnosti školy může veřejnost získat na internetových stránkách www.msctyrlitek-zamberk.cz.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání *Čtyřlístek je kamarád* splňuje požadavky Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Podává ucelený obraz o škole, podmínkách, záměrech a způsobech vzdělávání včetně cílů vzdělávání zaměřených na všestranný rozvoj osobnosti s výrazným směřováním k utváření zdravého životního stylu, ochraně životního prostředí a prevenci bezpečnosti v dopravním prostředí. Přehledně zpracovaný vzdělávací obsah vytváří kvalitní základ pro realizaci vzdělávací práce s předškolními dětmi.

Ředitelka školy ve své řídicí práci účinně využívá dlouhodobé odborné zkušenosti, znalosti a manažerské dovednosti. Díličí úkoly rozdělila mezi všechny učitelky, jejich plnění napomáhá bezproblémovému chodu školy. Svými postupy vede zaměstnance ke vzájemnému respektu a spolupráci. Zavedený informační systém uvnitř školy i směrem k zákonným zástupcům je funkční. Povinná dokumentace je vedena přehledně a v potřebném rozsahu. Na základě nastaveného evaluačního systému systematicky probíhají hodnotící procesy, do kterých jsou v různé míře zapojeni všichni zaměstnanci i zákonní zástupci. Provázanost plánování s jejich výsledky umožňuje nejen udržet dlouhodobě velmi dobrou úroveň poskytovaného vzdělávání, ale také ji postupně zlepšovat.

Pedagogický sbor, který je plně kvalifikovaný, prošel od minulé inspekční činnosti částečnou obměnou a daří se ho stabilizovat. V současné době vzdělávání zabezpečuje spolu s ředitelkou ještě sedm učitelek s plnými úvazky. Kolektiv doplňuje školní asistentka a dvě asistentky pedagoga, z nichž jedna působí na částečný úvazek také jako učitelka a to zejména v době pobytu dětí venku. Uvedené složení příznivě ovlivňuje možnosti v dostatečné míře individualizovat vzdělávací proces, zohledňovat potřeby a zájmy jednotlivých dětí, zajišťovat jejich bezpečnost. Ředitelka podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků, kterého se sama aktivně účastní. Poznatky ze vzdělávacích akcí a ve značné míře i samostudia didaktických a metodických materiálů pedagogové vzájemně sdílí, aplikují do své praxe a přispívají tak k inovování svých výchovně vzdělávacích postupů.

V úrovni materiálně technických podmínek pro vzdělávání se odráží velmi dobrá spolupráce se zřizovatelem a mnohými sponzory z řad partnerů školy i rodičů. V uplynulém období došlo k postupné modernizaci školy, zkvalitnění podmínek s ohledem na potřeby dětí i zaměstnanců a vytvoření estetického, bezpečného a podnětného zázemí pro vzdělávání. Prostorné třídy jsou řádně využívány pro realizaci rozličných aktivit i diferenciaci odpoledního odpočinku, nábytek odpovídá antropometrickým požadavkům. Doplňovány jsou hračky, knihy, sportovní náčiní, hudební nástroje nebo didaktické pomůcky včetně audiovizuálních. Děti mají také možnost pečovat o terarijní zvířata. Jedna třída, v níž je realizován program *Začít spolu*, je uspořádána do tzv. center aktivit. Jejich vybavenost a funkčnost motivuje děti k aktivnímu poznávání a přístupu k učení.

Značnou pozornost věnuje ředitelka revitalizaci rozlehlé školní zahrady a příležitostem, které prostor nabízí. Rozšiřuje možnosti k pohybovým, tvůrčím a environmentálním

činnostem nebo bezpečnostně preventivním aktivitám na dobře vybaveném dopravním hřišti. V součinnosti s městem Žamberk zpracovala projekt *Skřítkova naučná stezka*, na jehož realizaci se aktivně podílí také zaměstnanci školy, děti a rodiče a další partnerské organizace. Cílem je nejen zprostředkovat přímým prožitkem a zábavnou formou informace o přírodě, ale rovněž vytvořit inspirativní prostředí pro setkávání dětí mateřských a základních škol, jejich rodičů a dalších návštěvníků, utvářet pozitivní vztah k místu, ve kterém žijí. Naplňování těchto záměrů je příkladem dobré praxe.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání tvoří spolu s třídním plánováním vzájemně propojený celek. Při tvorbě třídních vzdělávacích programů mohou učitelky uplatňovat velkou míru pedagogické samostatnosti. Vzdělávací nabídku mají podrobně rozpracovanou, zohledňuje všechny vzdělávací oblasti a směřuje důsledně k naplňování klíčových kompetencí. Zvolené prostředky k hodnocení průběhu vzdělávání přinášejí zpětnou vazbu zejména směrem k naplňování konkretizovaných očekávaných výstupů, méně již k užívaným metodám a formám vzdělávání a stanovení dalších záměrů. Ve všech třídách jsou organizace a průběh výuky promyšlené, převládají aktivizující postupy, které vedou ke zvýšenému zájmu, pozornosti a přiměřené účasti dětí na řešení rozličných úkolů a problémů. Vzdělávací proces byl většinou individualizovaný, k tomu přispívala i účelná spolupráce učitelek s asistentkami.

Vzdělávání probíhalo v příjemné, radostné a tvůrčí atmosféře. Mezi dětmi a dospělými panovala zřetelná důvěra, postavená převážně na partnerské komunikaci, vstřícném přijetí a osobním přístupu. Heterogenní složení tříd vytvářelo prostředí posilující sociální dovednosti. V problematických situacích učitelky věnovaly náležitou pozornost tomu, jak děti řeší své spory a konflikty. Děti měly dostatečný prostor pro sdělování postřehů, vlastních nápadů a názorů, spolupráci a svobodné rozhodování při volbě hry. Vybíraly si z volně přístupných hraček, pomůcek, knih, výtvarných aktivit nebo z připravených didakticky zaměřených činností, které učitelky využívaly k rozvoji rozličných dovedností a znalostí. Vzdělávací nabídka zpravidla navazovala na již získané poznatky a zkušenosti dětí, které byly dále prohlubovány nebo propojovány s reálnými situacemi. Nastavený denní režim umožňoval realizaci spontánních a řízených činností ve vyváženém poměru. Učitelky během dne uplatňovaly individuální, skupinovou i frontální výuku s využitím zejména učení prožitkového, situačního a hrou, prostřednictvím pokusů a experimentování, nebo řešením problémových otázek. Při všech činnostech učitelky dávaly dětem jasné a srozumitelné pokyny, reagovaly na jejich přání, individuální přístup vycházel z dobré znalosti dětí. Přirozenou součástí všech aktivit byl rozvoj řečových dovedností, logického uvažování, paměti, pozornosti a soustředění, zrakového, prostorového a smyslového vnímání, hrubé i jemné motoriky, předčtenářských a předmatematických dovedností. Děti získávaly a upevňovaly poznatky o těle a jeho zdraví, přírodních jevech a zákonitostech nebo lidových tradicích. Učitelky využívaly ve velké míře pro děti atraktivní a podnětné učební pomůcky, knihy a hry, v jedné třídě také interaktivní panel s výukovými programy.

Četným zařazováním zdravotně preventivních cvičení, pohybových her i dostatečně dlouhým pobytem dětí venku dochází k rozvoji fyzické zdatnosti i utváření zdravého životního stylu. Dodržována je individuální potřeba spánku a odpočinku. Důraz kladou učitelky na samostatnost a sebeobsahu, uplatňování společenských pravidel a zdvořilé chování. Učitelky poskytovaly dětem dostatečnou zpětnou vazbu o jejich úspěšnosti, účinně je motivovaly k další aktivitě, pravidelně je vedli k vlastnímu zhodnocení průběhu a výsledku činností.

S dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami pracovaly učitelky a asistentky ve skupině všech dětí i jednotlivě. Při činnostech zohledňovaly prostřednictvím vhodného přístupu jejich individualitu. Ostatními dětmi byly bezprostředně zapojovány do her a přirozeně vnímány jako součást kolektivu.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Předškolní vzdělávání podporuje rozvoj osobnosti dětí, o čemž svědčí jimi prokázané postupné osvojování praktických dovedností a intelektových schopností. V průběhu hospitací se děti projevovaly přirozeně, bez obav vyjadřovaly svoje požadavky a potřeby. K sobě navzájem se chovaly převážně kamarádsky, navzájem si pomáhaly. Vedly spontánní rozhovory, vyprávěly své zážitky, i mladší děti zvládaly prezentovat své pocity a dovednosti před ostatními. Ve výběru aktivit projevovaly samostatnost v rozhodování. Promýšlely herní postupy, respektovaly názor druhého, k dosažení společného cíle spolupracovaly a navzájem se podporovaly. Zejména starší děti prokazovaly často nadstandardní vědomosti o společenském, přírodním, kulturním i technickém prostředí. Dokázaly samostatně vyvodit závěry z aktivit či experimentování, po jejich ověření následně poznatky i slovně vyjádřit. Dobře ovládaly dovednosti předcházející psaní a čtení, rozlišovaly základní grafické tvary a symboly, chápaly základní číselné a matematické pojmy a souvislosti, časové údaje, třídily soubory podle daných pravidel, dokázaly složit celek z částí. Při plnění úkolů postupovaly podle pokynů, na činnosti se většinou soustředily a dokončily je i bez pomoci učitelky.

Ve spontánních i cílených rozhovorech prokazovala většina dětí jazykové dovednosti odpovídající jejich věku a individuálním schopnostem. Dětem s obtížemi v této oblasti se věnují pravidelně odborně způsobilé učitelky v průběhu dobře metodicky vedených skupinových logopedických chvil. Děti měly přiměřeně rozvinutou jemnou motoriku, bez obtíží manipulovaly s běžnými pomůckami a jednoduchými pracovními nástroji. Mnohé již měly zafixovaný správný úchop psacího a kreslicího náčiní. Ve své tvorbě prokazovaly zručnost, představivost a fantazii. Zvládají základní pohybové dovednosti, s jistotou se orientují v prostoru, napodobí jednoduchý pohyb podle vzoru nebo pokynu dospělého. Při stolování, sebeobslužných aktivitách, drobných úklidových činnostech a v hygienických návycích byly samostatné.

Učitelky sledují úroveň dosažených znalostí a dovedností dětí po celou dobu docházky v záznamových listech a portfoliích. Získávají základní přehled o rozvoji v oblasti biologické, psychické i sociální, doplňují je poznámkami o individuálních projevech v chování a učení. V návaznosti na zjištěné poznatky přizpůsobují vzdělávací nabídku možnostem a schopnostem jednotlivých dětí. Učitelky úzce spolupracují se školskými poradenskými zařízeními a v souladu s jejich doporučeními zpracovávají individuální vzdělávací plány dětem se speciálními vzdělávacími potřebami a dítěti s odkladem povinné školní docházky. Pokroky těchto dětí jsou pravidelně evidovány a vyhodnocovány. Na základě zjištění dochází k vhodné úpravě vzdělávacích strategií a efektivní podpoře ze strany asistentek. Výraznou pomocí při prevenci rizik školní neúspěšnosti je dlouhotrvající a účelná spolupráce s místními základními školami.

Učitelky s průběhem a výsledky vzdělávání seznamují zákonné zástupce prostřednictvím informačních panelů, třídních schůzek, osobních konzultací, webových stránek a zejména každodenních individuálních rozhovorů. K upevnění vzájemných vztahů pořádá navíc škola společné oslavy a tematické akce, na jejichž zdárném průběhu se rodiče často aktivně podílí, nebo různě zaměřené přednášky v rámci poradenské a osvětové činnosti. Širší veřejnost se o činnosti školy dozvídá z pravidelných příspěvků uveřejňovaných v *Žamberských listech*.

Návštěvami divadla, muzea, knihovny, základní umělecké školy, střediska volného času a ostatních místních institucí či organizací rozšiřuje mateřská škola oblasti poznávání dětí a zajišťuje další podněty k aktivnímu rozvoji a učení.

Závěry

Vývoj školy

- Postupná modernizace školy a zkvalitnění podmínek s ohledem na potřeby dětí i zaměstnanců vytváří podnětné a bezpečné zázemí pro předškolní vzdělávání,
- zavádění principů programu *Začít spolu* přináší inovativní přístupy ke vzdělávání,
- částečná obměna pedagogického sboru.

Silné stránky

- Manažerské dovednosti, dlouhodobé zkušenosti a odborné znalosti ředitelky vytvářejí kvalitní podmínky pro řízení školy,
- podnětné prostředí školy, dostatečné personální zajištění a podporující pedagogický styl pozitivně ovlivňují atmosféru při vzdělávání dětí,
- účelná spolupráce školy se zřizovatelem, zákonnými zástupci a důležitými partnery z řad místních institucí a organizací významně podporuje naplňování vzdělávacích programů, koncepci a vizi školy,
- zvýšená podpora rozvoje komunikačních a řečových dovedností dětí.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Zvolené prostředky k hodnocení průběhu vzdělávacího procesu přinášejí pouze dílčí zpětnou vazbu směrem k užívaným metodám a formám vzdělávání a stanovení dalších postupů.

Příklady inspirativní praxe

- Mimořádné úsilí školy při budování rozlehlé školní zahrady jako místa pro všestranný rozvoj dětí, vzdělávání, výchovu a osvětu zejména v environmentální oblasti i pro tvůrčí setkávání dětí mateřských a základních škol, jejich rodičů a dalších návštěvníků.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Pokračovat nadále v účelném a efektivním řízení školy, uplatňování inovativních přístupů v předškolním vzdělávání a spolupráci s partnery školy a širší veřejností,
- zabývat se ve větší míře hodnocením metod a forem práce ve vzdělávacím procesu, poznatky přenášet do dalšího plánování.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školského zařízení ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina mateřské školy s účinností od 1. 7. 2016
2. Rozhodnutí Krajského úřadu Pardubického kraje ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení s účinností od 1. 9. 2005, čj. KrÚ 13773-2/2005 OŠMS (nejvyšší povolený počet dětí)
3. Jmenování do funkce ředitelky mateřské školy s účinností od 1. 8. 2009
4. Potvrzení ve funkci ředitelky s účinností od 1. 8. 2014
5. Školní matrika – školní rok 2018/2019
6. Školní řád mateřské školy s účinností od 1. 9. 2017
7. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání *Čtyřlístek je kamarád* s účinností od 1. 9. 2017 a poslední aktualizací k 15. 10. 2018
8. Třídní vzdělávací programy pro školní rok 2018/2019
9. Třídní knihy vedené ve školním roce 2018/2019
10. Záznamy o dětech docházejících do mateřské školy ve školním roce 2018/2019
11. Záznamy z jednání pedagogických rad za školní rok 2018/2019
12. Rozpis přímé pedagogické činnosti ve školním roce 2018/2019
13. Dokumentace vztahující se k vlastnímu hodnocení školy
14. Vybraná dokumentace týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví dětí platná k datu inspekce
15. Záznamy z hospitační činnosti ředitelky za školní rok 2018/2019
16. Kniha úrazů MŠ vedená od 1. 9. 2012 s posledním zápisem ze dne 4. 2. 2019
17. Doklady o vzdělání a dalším vzdělávání pedagogických pracovních mateřské školy
18. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovních pro školní rok 2018/2019
19. Inspekční zpráva, čj. ČŠIE-687/13-E ze dne 3. 7. 2013

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Lenka Kárská, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Lenka Kárská v. r.

Bc. Jan Kozák, kontrolní pracovník

Bc. Jan Kozák v. r.

Bc. Daniela Růžová, kontrolní pracovnice

Bc. Daniela Růžová v. r.

V Pardubicích 13. 3. 2019

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Iva Pražáková, ředitelka školy

Iva Pražáková v. r.

V Žamberku 22. 3. 2019